

Відтак, найефективнішими напрямми формування фахової компетентності бакалаврів сфери комп'ютерних технологій та мотивації студентів є проведення круглих столів та форумів із залученням практикуючих фахівців, впровадження ігрових елементів, інтенсифікація проєктної діяльності, розширене використання цифрових засобів візуалізації, аудіо- та відеоматеріалів.

В сучасному освітньому процесі змішане навчання демонструє свою ефективність та можливість використання різних методів під час вирішення завдань формування фахової компетентності бакалаврів сфери комп'ютерних технологій. Загалом змішаний підхід до навчання дає більше інтерактивності та стимулює активне навчання, мотивує студентів до навчально-пізнавальної діяльності, що дає змогу сформувати навички самостійного навчання, сприяє розвитку творчого мислення та пошуку нестандартних рішень. Студенти стають активними ініціаторами власної самостійної навчальної діяльності, внаслідок чого підвищується їхня самосвідомість та самооцінка, виникає стимул до подальшої роботи та досліджень.

### **СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ**

1. Барна О. В. Технологія змішаного навчання в курсі методики навчання інформатики. *Відкрите освітнє e-середовище сучасного університету*. 2016. Вип. 2. С. 24–37.
2. Беседін Б., Вагнер Г. Навчальні технології ХХІ століття: змішане навчання. *Збірник наукових праць Гуманізація навчально-виховного процесу*. 2017. Вип. 5 (85). С. 208–217.
3. Кадемія М. Ю., Кізім С. С., Люльчак С. Ю., Савчук І. В. Реалізація змішаного навчання засобами цифрового освітнього середовища. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. 2021. Вип. 62. С. 249–256.
4. Кривонос О. М., Коротун О. В. Змішане навчання як основа формування ІКТ-компетентності вчителя. *Наукові записки [Кіровоградського державного педагогічного університету імені В. Винниченка]. Серія: Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти*. 2015. Вип. 8 (II). С. 19–23.
5. Ткачук Г.В. Змішане навчання та особливості використання ротаційної моделі у навчальному процесі. *Інформаційні технології в освіті*. 2017. Вип. 4 (33). С. 143–156.

**Тарас Демчук**

*здобувач третього рівня вищої освіти (PhD)  
зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки,  
Західноукраїнський національний університет*

### **КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД В ОСВІТІ : ХАРАКТЕРИСТИКИ ТА ФУНКЦІЇ**

Компетентісний підхід в освіті нині розуміється як інноваційний процес оскільки він відповідає прийнятій розвиненими країнами загальній концепції освітнього стандарту та прямо пов'язаний із переходом на систему компетентностей. Науковці описують основні причини орієнтації освіти на

компетентнісний підхід. До них належать: інтеграція та глобалізація світової економіки; необхідність гармонізувати європейську систему вищої освіти до основних засад Болонського процесу; швидка зміна освітньої парадигми, що має місце останнім часом та ін. [5-6].

Слово «компетентний» (від латів. *competens* – належний), тобто знаючий, обізнаний у певній сфері; особа наділена такими характеристиками має право узгоджено та відповідно до своїх знань або повноважень вчиняти / вирішувати будь-що, надавати оцінку будь-кому; володіє знаннями, навичками та досвідом.

Радою Європи визначено п'ять ключових компетенцій, які мають мати всі європейські громадяни: політичні та соціальні компетенції; компетенції, пов'язані з життям у багатокультурному суспільстві; компетенції, що належать до володіння усною та письмовою комунікацією; компетенції, пов'язані зі зростанням інформатизації суспільства; здатність навчатися протягом життя як основа безперервного навчання у контексті як особистого професійного, так і соціального життя [3].

Науковці вважають, що ключові компетенції виконують три функції:

- допомагають здобувачам освіти навчатися;
- дозволяють фахівцям бути більш гнучкими і відповідати запитам роботодавців;
- допомагають бути успішнішими в подальшому житті [2].

Відповідно компетенції є важливим результатом освіти, тому мають бути сформовані в усіх здобувачів освіти, пронизувати всі навчальні дисципліни та рівні освіти і розроблятися високому рівні. У цьому аспекті ключові компетенції – не окрема частина навчального плану, вони інтегровані у зміст кожної дисципліни.

Слід зазначити, що формування компетентностей є строго індивідуальним для кожної групи професій і вимагає в кожному окремому випадку свого набору компетентностей, виявлення яких, у свою чергу, передбачає аналіз діяльності представників цих професій з метою визначення ключових і конкретних професійних компетентностей. Перехід до компетентнісної освіти в цілому не може здійснюватися за допомогою будь-яких адміністративно-емпіричних проб, адже це дуже вагома робота і повинна опиратися на розвинену та визнану освітньою спільнотою психолого-педагогічну теорію, накопичений інноваційний професійний досвід [1].

Отже, в освітньому процесі потрібно враховувати той факт, що формування компетентнісного підходу навіть у країнах з розвиненою системою освіти зустрічаються певні труднощі. Для їх подолання необхідне значне інвестування в освіту, достатньо тривалий процес всебічних експериментів та дослідницьких розробок й опрацювання їх результатів, прийняття та зреалізування науково-обґрунтованих та адміністративно-зважених рішень за активної участі наукової та педагогічної спільноти.

## **СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ**

1. Антонюк Н. Компетентнісний підхід у системі вищої освіти. *Сучасна наука та освіта: стан, проблеми, перспективи*. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Полтава, 20-21 бер. 2023 р.). Полтава: ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2023. 26–29.

2. Головань М. С. Компетенція та компетентність: порівняльний аналіз понять. Педагогічні науки : теорія, історія, інноваційні технології. 2011. №8. С. 224–233.
3. Княжева, І. А. Компетентнісний підхід як домінанта сучасної професійно-педагогічної освіти в умовах євроінтеграції. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5 : Педагогічні науки : реалії та перспективи : зб. наук. Праць. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2022. Том 1. С. 150–153.
4. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII : станом на 1 січ. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
5. Ребуха Л. З., Боршуляк Н. С. Професійна компетентність фахівців: сутнісні ознаки та розвиткові умови. Інноваційна педагогіка. 2020. Вип. 22. Т. 3. С. 87–90. DOI <https://doi.org/10.32843/2663-6085/2020/22-3.17>
6. Ребуха Л. З. Вплив ціннісних орієнтацій на формування професійної компетентності у майбутніх фахівців-психологів. Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького. Серія: Педагогічні науки. 2019 №9. Електронне наукове фахове видання. URL: <http://periodica.nadpsu.edu.ua/index.php/pedvisnyk/article/view/358>

**Любомир Данилюк**

*вчитель німецької мови,*

*комунальна установа «Гімназія с. Новосілка»*

## **ПОКАЗНИКИ ЯКОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

Нині важливою є професійна освіта. На її якість впливають такі показники: висококваліфіковані вчителі; вільний доступ до підручників та професійної літератури, до сучасних навчальних матеріалів та додаткової інформації; матеріально-технічна база, тобто добре обладнані навчальні класи та лекторії; здатність здобувачів освіти задовольняти вимоги сучасного суспільства. Використання ІКТ сприяє реалізації даних показників, що забезпечують якість професійної освіти.

Розглянемо перший показник – висококваліфіковані вчителі. Слід зазначити, що багатьох педагогів нині цікавлять питання використання засобів інформаційних та комунікаційних технологій в освітньому процесі. Сьогодні необхідно не лише постачати до професійних установ сучасне обладнання та програмне забезпечення, електронні засоби навчального та освітнього призначення, а й організувати спеціальну підготовку працівників системи освіти у галузі створення та використання електронних освітніх ресурсів у педагогічній діяльності. Необхідність цієї підготовки обумовлена тим, що сучасний вчитель повинен не тільки мати фундаментальні знання у своїй предметній галузі, не тільки вміти донести ці знання до здобувачів освіти, а й знати про унікальні можливості ІКТ та вміти застосовувати їх у навчальному процесі, використовувати їх як засіб навчання. Отже, педагог професійної установи має бути не просто кваліфікованим, критично мислячим, а компетентнісним фахівцем [1].